פעמים ששניהם באשם פעמים שהשוכר

בחמאת והשואל באשם פעמים שהשוכר

באשם והשואל בחמאת הא כיצד יכפירת

ממון אשם בימוי שפתים חמאת פעמים

ששניהם בחמאת כגון שמתה כדרכה ואמרו

נאנסה שוכר דבין כך ובין כך מיפטר פטור

בחמאת שואל דבין כך ובין כך חיובי מיחייב

בחמאת פעמים ששניהם באשם כגון

שנגנבה ואמרו מתה מחמת מלאכה דתרוייהו

קא כפרי ממונא דהא מיחייבי וקא פמרי

נפשייהו שוכר בחטאת ושואל באשם כגון

שמתה כדרכה ואמרו מתה מחמת מלאכה

שוכר דבין כך ובין כך מיפטר פטור חייב בחטאת שואל דמיחייב במתה כדרכה וקא

פטר נפשיה במתה מחמת מלאכה באשם

שוכר באשם ושואל בחמאת כגון שנגנבה

ואמרו מתה כדרכה שוכר הוא דמיחייב

בגניבה ואבידה וקא פטר נפשיה במתה

כדרכה באשם שואל דבין כך ובין כך חיובי מיחייב בחמאת מאי קמ"ל לאפוקי מדרבי

אמי ¢דאמר כל שבועה שהדיינים משביעים

אותה אין חייבין עליה משום שבועת בימוי

שנאמר יאו נפש כי תשבע לבמא בשפתים כי תשבע מעצמה קמ"ל ידלא כר' אמי

יאתמר שומר שמסר לשומר יורב אמר פמור יי

ור׳ יוחגן אמר יחייב אמר אביי למעמיה דרב

לא מבעיא שומר חנם שמסר לשומר שכר

דעלויי עלייה לשמירתו אלא אפילו שומר

שכר שמסר לשומר חגם דגרועי גרעה

לשמירתו פמור ∘מאי מעמא דהא מסרה לבן

דעת ולמעמיה דר' יוחגן דלא מיבעיא שומר

שכר שמסר לשומר חנם דגרועי גרעה

לשמירתו אלא אפי' ש"ח שמסר לשומר

שכר דעלויי עלייה לשמירתו חייב דא"ל

יאין רצוני שיהא פַקדוני ביד אחר אמר רְב

חסדא הא דרב סלאו בפירוש אתמר אלא

מכללא דהנהו גינאי דכל יומא הוו מפקדי

מרייהו גבה דההיא סבתא יומא חד

אפקרינהו לגבי חד מינייהו שמע קלא בי

הלולא נפק אזל אפקרינהו לגבה דההיא

סבתא אדאזל ואתא אגנוב מרייהו אתא

לקמיה דרב ופמריה מאן דחזא סבר משום

שומר שמסר לשומר פמור ולא היא שאני

התם ידכל יומא נמי אינהו גופייהו גבה

לאוין רמ: בד ב מיי שם הל' ג סמג

לאון רלט: בה ג מיי שם פיין הלי ב ברו ג מיי שם פין הכ ופ״ח הלי ה והלי ו: בו ד ה מיי פ״ח מי שכירות הל' ו ופ"ד מהל' מקי ממון הל' יא וע" בהשגות ובמ"מ ובל"מ סמג עשין פט סח טוש"ע ח"מ סי רלא סעי כו וסי רצא סעי׳ כו וסי׳ שה סעי ה וסימן שלו סעיף ט: בז ו מיי' פ"א מהלי שכירות הל' ד סמג

עשין פט טוש"ע ח"מ סי :רלא סעי׳ כו לנה סערי כו. בח ז מיי פ"ד מהלי שאלה ופקדון הלי ו

סמג עשין פח טוש״ע ח״מ סי׳ רלא סעי׳ כ: בש חט מיי שם הלי ח מוש"ע שם סעי' כא:

רבינו חנגאל

פעמים ששויהם ראשה שוגורה י חייבין לשלם ונשבעו שמתה מחמת מלאכה דבשבועתייהו נפשייהו מממונא באשם. בחטאת באשם כגון שמתה וכיחשו וטענו שמתה מחמת מלאכה ונשבעו בשקר מחמת שוכר דינו בשניהן אחד . שפטור בשניהן בחטאת. שואל שבמתה כדרכה חייב ופטר נפשיה מחמת מלאכה באשם. שוכר באשם ושואל בחטאת כגון שנגנבה וטענו כדרכה ונשבעו שוכר שחייב בגניבה ממוז , ובשבועתו נפטר באשם שהרי בשבועתו על שקר נהנה ממוז אבל השואל . דבין גניכה ובין במתה כדרכה חייב ולא נהנה ממון חייב חטאת שנשבע בשקר. ולאפוקי מדר׳ יוסי דאמר כל שבועה שהדייניו משביעיו אותה אין חייבין עליה משום שבועת ביטוי. איתמר שומר שמסר לשומר רב שומו שמטו לשומו וב אמר פטור. ואמר רב חסדא [לאו בפירוש אתמר אלאז מכללא אתמר דהנהו גינאי דהוו מפקדי כל יומא (מפקדי) מרייהו גביה סבתא ואיגנבו דההיא ופטריה רב משום דלא יכלי למיטען אנת מהימנת לי בשבועה וההיא סבתא לא מהימנא לן בשבועה דהא אינהו כל יומא גבה דההיא סבתא הוה מפקדי למרייהו. ור׳ יוחנן אמר שומר שמסר לשומר חייב. ואמר אביי משום דיכול . עליה המפקיד מעות אצל . לאחוריו או שמסרן לבניו הקטנים נעל בפניהם שלא כדרך השומרין. ודייקי׳ מינה טעמא דקטנים הא מינוו (אבל) גדולים פטור בניו (אבל) גדולים פטור ואמאי נימא אין רצוני

שניהם באשם. אם נשבעו לשקר והיו נשכרים בשבועתם להקל שובר דמיחייב בגניבה ואבידה. מכאן יש להוכיח דהלכה כמ"ד בג א מיי פ"א מהלי דשוכר כשומר שכר דמי וכן מוכח בריש אלמנה לכ"ג (יבמות סו:) וכן פרק השוחל (לקמן דף מ. ושם) גבי מרימר בר חנינא אוגר כודנייתא לבי חואים:

לאפוקי מדר׳ אמי. ה״ה דהוה מני למימר לאפוקי מדשמואל דאמר פ"ג דשבועות ודף כה.) דשבועת ביטוי ליתא אלא ביכול להיות להבא אבל שבועה שזרק פלוני לרור לים פטור שאין יכול לומר שבועה שיזרוק והכא מיחייב שבועה כי נשבע שנאנסה אע"ג דליתא בלהבת: דב אמר פמור. ות"מ והא תנן ®פ"ג דגיטין (דף כט.) אם אמר טול הימנה חפץ פלוני לא ישלחנו ביד אחר וי"ל דאע"ג דאסור להפקידו ביד אחר מ"מ בשביל כך אינו

חייב לפרוע: אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר. אין לפרש דטעמא דחייב לר׳ יוחנן אליבא דאביי משום דשינה מדעת המפקיד ולכך יתחייב בכל האונסין אפי׳ באונסין שהיו ראוין לבא ברשות שומר הראשון דא"כ מאי פריך אביי לרבא לקמן לימא ליה ר׳ אמי לר׳ אבא מלאך המות מה לי הכא מה לי התם כו׳ והלא כיון דשינה מדעת בעל הפרה הוא חייב אפילו באונסין שהיו באין אפי׳ אם היתה ברשותו לכך הולרך לתרץ שהשאיל מדעת בעלים אלא י"ל להטעם הוא לחשיב כאילו פירש לו שאם ישנה מדעתו כגון שימסרנה לאחר שיהיה כאילו פשע בה וכל אונסין שיארעו לה שנוכל לתלות שאם לא מסרה לאחר שלא היו נארעים חייב בה כגון אם מתה בבית שומר שני דיש לתלות דהבלא דאותו בית הטלה ושמא אם היתה בבית שומר הראשון לא היתה מתה שבריא בית אחד יותר מאחר והוי כפשע בה ויצאה לאגם שהוא מרעה שמן וטוב ומתה דחייב לאביי דאמר דהבלא דאגמא קטלה וכן לרב אם מסרה לחש"ו ומתה ברשותן חייב מהאי טעמא והיכא שלה פשע בה כגון לרב כשמסרה לבן דעת או שנעל בפניה כראוי ויצאה לאגם או שהוליכה בעצמו לאגם ומתה שם פטור אבל אם נעל בפניה שלא כראוי אע"פ שפשע אם מתה שם פטור כיון דאפילו נעל בפניה כראוי היתה מתה שם ואפילו למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב היינו דוקא כמו לריפא דאורבני דאפשר אם לא פשע מתחילה לא היה נארע אונס של גניבה וכן מוכח פרק האומנין (לקמן דף עח. ושם ד״ה הוחמה) דתנן השוכר את הפרה להוליכה בהר והוליכה בבקעה והוחלקה פטור הוחמה חייב והשתא למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס חייב כי נמי הוחלקה אמאי פטור הלא תחילתה בפשיעה לענין הוחמה וסופה באונס לענין הוחלקה אלא משום דאפילו הוליכה בהר כל שכן דהוחלקה לכך פריך לקמן אביי לרבא

פרעון מעליהם כפירת ממון היא זו וקרבן שבועה שלהם אשם איל בן ב' שנים דכתיב (ויקרא ה) י והביא את אשמו איל תמים בערכך כסף (שני) שקלים והוא אשם גזילות: נאנסה. ע"י לסטים

ונשבעו שכך (ה) אע״פ שהשואל משלם אונסין משביעין אותו כדרב הונא שבועה שאינה ברשותו דחיישינו שמא נתן עיניו בה ונשבע שנאנסה ואינה ברשותו: שוכר דבין כך ובין כך מיפטר. מתשלומין קחי בחטחת: בין כך ובין כך. בין שנשבע בחמת שמתה כדרכה בין שנשבע לשקר שנאנסה פטר עלמו מלשלם הלכך אין בשקר זה כפירת ממון דהא אם הודה על האמת היה פטור שבועת ביטוי היא ובחטאת: שואל דבין כך ובין כך חייב לשלם. נמלא שלא כפר ממון בשיקור שבועתו ושבועת ביטוי קחי בחטחת: כגון שנגנבה. והשוכר חייב לשלם לבעלים והשוחל ישלם לשוכר: ואמרו מתה מחמת מלחכה. ופטר שוחל עלמו בשקר מלשלם לשוכר והשוכר מלשלם לבעלים: שמתה כדרכה. ואם הודו על האמת שוכר פטור ושואל חייב: שנגנבה. ושניהם חייבין: ואמרו מתה כדרכה. השוכר פוטר עלמו בשהר אבל השואל לא נפטר בכך מלשלם: חיובי מיחייב. לשלם קחי על שבועתו בחטאת: מאי קמ"ל. רבי ירמיה משניות שלימות הן בשבועותי המשנה מחובה לחובה ומפטור לפטור ומפטור לחובה פטור מאשם גזילות מחובה לפטור חייב: רב אמר פטור. מכל מה שהיה נפטר אם שמרה הוא עלמו: חייב. אפי׳ באונסין: ולא מיבעית כו'. דפטור מן החונסין ואין לך לומר פשיעה היא זו שמסרה לאחר: מרייהו. פושויי"ר בלע"ז: מאן דחוא. אחד מן התלמידים ששמע מפיו דפטריה סבר שומר שמסר לשומר כו': הוו מפקדי לה. דלח מצו אמרי ליה אין רצוננו שיהא בידה: להת שמעתת. דר׳ יוחנן רביה: אי הכי לבעלים בעי לשלומי. שואל שהם השאילוה לו: דאמרי לדעתך. ליה. בעלים לשוכר: כרצונך אם תרצה להשאילה לו ימי שכירותך אין אנו מקפידין הלכך הוא השאילה והבעלים אין יכולין לומר אין רצוננו: מסרן לבנו כו'. או שמסרן לבנו ולבתו הקטנים: בפניהם. בפני אותם הקטנים

שלא ילאו לחוץ ויאבדו המעות:

דההיא סבתא הוו מַפּקדי להו יתיב ר' אמי וקאמר לה להא שמעתא איתיביה ר' אבא בר ממל לר' אמי השוכר פרה מחבירו והשאילה לאחר ומתה כדרכה ישבע השוכר שמתה כדרכה והשואל משלם לשוכר ואם איתא לימא ליה אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר א"ל הכא במאי עסקינן בשנתנו לו יי(רשות הבעלים) להשאיל אי הכי לבעלים בעי לשלומי דאמרן ליה לדעתך מתיב רמי בר חמא "המפקיד מעות אצל חבירו צררן והפשילן לאחוריו חמסרן לבנו ובתו הקטנים יונעל בפניהם שלא כראוי חייב שלא שמר כדרך השומרים מעמא דקטנים הא גדולים פטור אמאי נימא ליה אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר אמר רבא מיכל המפקיד

שפיר ואפי׳ למ״ד תחילתו בפשיעה וסופו באונס פטור הכא כשמסר לשומר אחר חייב דהתם בלריפא דאורבני לא היה האונס ראוי להיות נארע עד שבאו גנבים אבל הכא אגלאי מילחא שאותו הבל ואומו מקום היה מסוכן יותר להמית בהמה זו דמיד שבאת שם התחיל החולי וכן האמר אביי לקמן דאפי׳ למ״ד פטור הכא חייב:

א) שבועות מט:, ב) ב"ק כט. ד"ה כאן שנה ותוס' כט, ד"ט כמן שנט ומוסי ב"ק יא: ד"ה אמן, ד) [גיטין יד. כט.], ד) [ברכות ט. וש"נן, [הבעלים רשות כל"ל], אר נעל והרא"ם גרסי בפניהם כו', ט) [לקמן מב: ועמ"ש תום' שם בשם ר"ת], י) בפסוק גבי אשס גזילות כתיב בל"א ועיין שס, ל) [מע:], () [ועי תוס׳ ב"ה נו: ד"ה סברוהן,

תורה אור השלם או נֶפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע 1 לבטא בשפתים להרע יְבָטֵּא בְּשְּבְּיִנִים יְּהְוֵּעֵ אוֹ לְהֵיטִיב לְכֹל אֲשֶׁר יְבַטֵּא הָאָדָם בִּשְׁבֻעָה ְוְנֶעְלֵם מִמֶּנוּ וְהוּא יָרֵע וְאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֵלֶה: ויקרא ה ד

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה נאנקה וכו׳ שכך הוה אע״פ:

גליון הש"ם נמרא מ"מ דהא מסרה לכן דעת. עיין לקמן לף ל"ג ע"ב תוס' ד"ה אי: תום' ד"ה רב וכו' וא"ת והא תנן. כך הקשה בירושל' בגיטין שם ועיין שם:

> לעזי רש"י פושויי"ר [פושויר"ש].

מוסף רש"י

שומר שמסר לשומר רב אמר פטור. הרחשון אותן דינים פטור אם היתה אצלו פטור נמי השתא, ולא אמרינן פשיעה היא זו שמסרה לאיש מתל (ר"ק יא:). ור' יוחנו חייב. אפילו באונסין (שם). לא מבעיא שומר לשומר חנם שמסר חנם שמסר דשומר שכר. ונגננה או שאנדה, דפטור שומר חנס, כיהיכי דמיפטר אילו הואי גביה. רלא פשע. דעלויי עלייה לשמירתו. דשומר שכר מסר נפשיה לנטורי טפי משומר חנס, שהרי שומר שכר חייב בגניבה ואבידה (שם). אלא אפילו שומר שכר באונסיו, ולא מצי א"ל . לעת (שם). צררן. נסודרו